

Załącznik nr 4 do Uchwały Senatu nr 430/01/2015

SYLABUS DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2013-2016 (skrajne daty)

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	<i>Samorząd i polityka lokalna</i>
Kod przedmiotu/ modułu*	<i>MK_14</i>
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	<i>Socjologiczno-Historyczny</i>
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	<i>Instytut Nauk o Polityce</i>
Kierunek studiów	<i>Politologia</i>
Poziom kształcenia	<i>I stopień</i>
Profil	<i>Ogólnoakademicki</i>
Forma studiów	<i>Stacjonarne</i>
Rok i semestr studiów	<i>III rok, semestr V</i>
Rodzaj przedmiotu	<i>Obowiązkowy</i>
Koordinator	<i>Dr hab. Agnieszka Pawłowska, prof. UR</i>
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	<i>Dr hab. Agnieszka Pawłowska, prof. UR Dr Anna Kołomycew</i>

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jaki?)	Liczba pkt ECTS
30	30							5

1.3. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

System polityczny RP; Administracja publiczna.

Student: posiada podstawową wiedzę o państwie i prawie oraz o zasadach funkcjonowania instytucji społeczno-politycznych; wykorzystuje zdobytą wiedzę i pozyskuje dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk politycznych; posiada podstawową wiedzę na temat organizacji i zarządzania w sektorze publicznym.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	<i>poznanie podstawowych pojęć z zakresu samorządu i polityki lokalnej</i>
C2	<i>wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu instytucji, zadań i funkcji samorządu terytorialnego w Polsce;</i>

C3	<i>ukazanie relacji instytucjonalnych i funkcjonalnych pomiędzy samorządem i polityką lokalną a administracją i polityką naczelnych organów państwowych;</i>
C4	<i>przekazanie wiedzy o zasadach finansowania jednostek samorządu terytorialnego i zarządzania mieniem publicznym;</i>
C5	<i>poznanie zasad rozwoju jednostek terytorialnych oraz współpracy sektorowej na rzecz rozwoju;</i>
C6	<i>rozwijanie umiejętności analizowania i porównywania różnych modeli samorządu terytorialnego;</i>
C7	<i>kształtowanie aktywnej postawy wobec zagadnień własnej wspólnoty lokalnej.</i>

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU (WYPEŁNIA KOORDYNATOR)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
W_01	Student posiada wiedzę na temat struktur państwowych, władzy, polityk sektorowych oraz administracji publicznej, zarówno rządowej jak i samorządowej.	K1A_W05
W_02	Student posiada wiedzę z zakresu społeczności lokalnych i ich organizacji. Zna modele i podmioty polityki lokalnej.	K1A_W06
W_03	Student rozumie znaczenie zasad i norm etycznych, politycznych i prawnych ze szczególnym uwzględnieniem zasady pomocniczości w funkcjonowaniu wspólnot samorządowych.	K1A_W06 K1A_W12
W_04	Student zna specyfikę zmian zachodzących w obrębie struktur społecznych i instytucji publicznych oraz zasady zarządzania podmiotami publicznymi ze szczególnym uwzględnieniem samorządowych.	K1A_W20
U_01	Student rozumie relacje zachodzące pomiędzy jednostką a grupą społeczną na poziomie lokalnym i regionalnym. Ma świadomość roli jednostki w lokalnym układzie terytorialnym oraz znaczenie partycypacji na szczeblu lokalnym.	K1A_U07 K1A_U13
K_01	Student jest przygotowany do aktywnego uczestniczenia w życiu jednostki samorządowej. A także angażowania się w działalność zinstytucjonalizowanych grup działających na rzecz interesu publicznego korzystając przy tym z dostępnych form uczestnictwa obywatelskiego.	K1A_K02 K1A_K06

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
<i>Samorząd terytorialny – definicja i pojęcia pokrewne. Teorie samorządu.</i>
<i>Restytucja samorządu terytorialnego w 1989 r. Reformy administracyjne i ich bilans.</i>
<i>Pozycja ustrojowa samorządu terytorialnego w III RP, jego podstawy konstytucyjne, prawnomiędzynarodowe i ustawowe.</i>
<i>Podział terytorialny państwa. Kategorie, rodzaje i usytuowanie zadań samorządu terytorialnego na jego poszczególnych szczeblach.</i>
<i>Instytucje demokracji bezpośredniej oraz współzrządzenie we wspólnotach lokalnych.</i>
<i>Ordynacja wyborcza do organów jednostek samorządu terytorialnego.</i>
<i>Organy stanowiące samorządu terytorialnego – organizacja i właściwości.</i>
<i>Organy wykonawcze samorządu terytorialnego – organizacja i właściwości,</i>

<i>tryb odwołania.</i>
<i>Akty prawa miejscowego samorządu terytorialnego oraz tryb nadzoru nad ich legalnością.</i>
<i>Pracownicy samorządowi i samorządowe jednostki organizacyjne.</i>
<i>Formy współpracy jednostek samorządu terytorialnego i wspólnej realizacji zadań (związki komunalne, stowarzyszenia samorządowe).</i>
<i>Samorząd terytorialny jako grupa interesu i formy lobbingu samorządowego.</i>
<i>Sytuacja samorządu terytorialnego w Polsce w drugiej dekadzie XXI w. – problem podziału terytorialnego; sytuacja finansowa, nowe wyzwania związane z realizacją zadań.</i>
<i>Rozwiązania w zakresie struktury, właściwości, kompetencji i finansów samorządu terytorialnego w wybranych państwach europejskich – państwa anglosaskie.</i>
<i>Rozwiązania w zakresie struktury, właściwości, kompetencji i finansów samorządu terytorialnego w wybranych państwach europejskich – państwa skandynawskie.</i>

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

<i>Treści merytoryczne</i>
<i>Samorząd terytorialny w polskim systemie prawnym. Organizacja struktur samorządu terytorialnego w Polsce.</i>
<i>Spółczeństwo zaangażowane. Formy uczestnictwa w życiu publicznym na szczeblu lokalnym.</i>
<i>Zadania, zakres kompetencji i odpowiedzialności organów samorządu terytorialnego.</i>
<i>Jednostki pomocnicze samorządu w Polsce – specyfika i zadania.</i>
<i>Akty prawa miejscowego w hierarchii źródeł prawa powszechnie obowiązującego. Podmioty, rodzaje, specyfika i procedura uchwalania aktów prawa miejscowego.</i>
<i>Polityka społeczna jako polityka sektorowa szczebla lokalnego. Zakres zadań i kompetencje władz samorządowych w zakresie polityki społecznej.</i>
<i>System finansowania działalności jednostek samorządu terytorialnego. Budżet jednostki samorządowej – struktura i procedura uchwalania. Podatki i opłaty lokalne.</i>
<i>Gospodarka komunalna – zakres i specyfika zadań.</i>
<i>Działalność gospodarcza jednostek samorządu terytorialnego</i>
<i>Nadzór i kontrola nad jednostkami samorządu terytorialnego. Kryteria i zakres działań kontrolnych.</i>
<i>Rozwój społeczno-gospodarczy jednostek terytorialnych. Czynniki i instrumenty rozwoju na szczeblu lokalnym i regionalnym.</i>
<i>Zarządzanie procesami rozwoju w jednostkach samorządu terytorialnego.</i>
<i>Programy i strategie rozwoju lokalnego i regionalnego. Rola i znaczenie instrumentów planistycznych w rozwoju jednostek terytorialnych.</i>
<i>Współpraca jednostek samorządu terytorialnego. Formy, możliwości i bariery współpracy.</i>

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Np.:

Wykład: wykład problemowy/wykład z prezentacją multimedialną/ metody kształcenia na odległość

*Ćwiczenia: Analiza tekstów z dyskusją/ metoda projektów(projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny/ praca w grupach/rozwiązywanie zadań/ dyskusja/ metody kształcenia na odległość
Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń*

- 1) wykład z prezentacją multimedialną;
- 2) dedukcyjne i indukcyjne tworzenie wiedzy teoretycznej z wykorzystaniem danych empirycznych;
- 3) analiza i interpretacja aktów normatywnych i dokumentów strategicznych;
- 4) studia przypadku;
- 5) dyskusja;
- 6) wycieczka dydaktyczna;
- 7) praca w grupach.

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
W_01	test sprawdzający wiedzę; obserwacja w trakcie zajęć; egzamin pisemny.	WY, CA
W_02	test sprawdzający wiedzę; obserwacja w trakcie zajęć; egzamin pisemny.	WY, CA
W_03	test sprawdzający wiedzę; obserwacja w trakcie zajęć; egzamin pisemny.	WY, CA
W_04	test sprawdzający wiedzę; obserwacja w trakcie zajęć; egzamin pisemny.	WY, CA
U_01	obserwacja w trakcie zajęć	WY, CA
K_01	obserwacja w trakcie zajęć	WY, CA

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Kryteria oceny z ćwiczeń: aktywny udział w zajęciach potwierdzający umiejętności i kompetencje, będące efektem wykorzystania zdobytej wiedzy.

Kryteria oceny z egzaminu: warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń. Na miesiąc przed egzaminem studenci otrzymują zagadnienia. Spośród nich zostanie wybranych 5 o różnym stopniu trudności i odpowiadającej mu punktacji. Zadaniem studenta jest ich pisemne opracowanie.

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Aktywność	Liczba godzin/ nakład pracy studenta
godziny zajęć wg planu z nauczycielem	60
przygotowanie do zajęć	40
udział w konsultacjach	1,5
czas na napisanie referatu/eseju	2
przygotowanie do egzaminu	40
udział w egzaminie	1,5

Inne (jakie?) wycieczka dydaktyczna; obserwacja	5
SUMA GODZIN	150
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: B. Dolnicki, Samorząd terytorialny, Wolters Kluwer 2012.
Literatura uzupełniająca: Borodo A., Samorząd terytorialny. System prawnofinansowy , LexisNexis, Warszawa 2012. Gąciarz B., Bartkowski J., Samorząd a rozwój. Instytucje, obywatele, podmiotowość, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, Warszawa 2012. Izdebski H., Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działania, LexisNexis, Warszawa 2014. Jackiewicz A., Olechno A., Prokop K., Samorząd terytorialny. Podręcznik dla studentów studiów administracyjnych I stopnia, Kolegium Mazovia Innowacyjna Szkoła Wyższa, Siedlce 2010. Nowacka E. J., Samorząd terytorialny jako forma decentralizacji administracji publicznej, LexisNexis, Warszawa 2010. Piasecki A.K., Samorząd terytorialny i wspólnoty lokalne, PWN, Warszawa 2009. Swianiewicz P., Finanse samorządowe. Koncepcje, realizacja, polityki lokalne, Municipium, Warszawa 2011. Swianiewicz P., Krukowska J., Lackowska M., Kurniewicz A., Błędne koło marginalizacji? Jednostki pomocnicze samorządu w zarządzaniu dużymi miastami, Elipsa, Warszawa 2013.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej